

Owsica – co to jest i skąd się bierze?

Owsica to jedna z najczęstszych chorób pasożytniczych przewodu pokarmowego. Występuje tylko u ludzi. Wywołują ją owsiki – ok. jednocentymetrowe nicienie. Zapadają na nią głównie małe dzieci, u których zachowania higieniczne nie są jeszcze nawykiem, oraz członkowie ich rodzin. Owsica bardzo łatwo i szybko się przenosi. Można się nią zarazić przede wszystkim przy całodobowym bliskim kontakcie między domownikami lub osobami przebywającymi stale w „zamkniętym” środowisku, np. w domach dziecka, szkołach z internatem.

Chorobą zarazamy się, gdy spożywamy skażone jedzenie czy wkładamy do ust palce lub przedmioty, na których znajdują się jaja owsika. Brudne ręce, przedmioty codziennego użytku, takie jak zabawki, ręczniki, pościel, sztućce – wszędzie tam mogą znajdować się ogniska zapalne choroby.

Na owsicę chorują przede wszystkim dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym (3–7 lat), wobec których upomnienia: Nie wkładaj palców do buzi!, Umyj ręce! – mimo że często powtarzane, nie zawsze są skuteczne.

Z tego powodu owsica rozprzestrzenia się szybko wśród osób znajdujących się w bezpośrednim otoczeniu chorego – np. wśród domowników lub rówieśników, z którymi ma kontakt. Zarazić się nią można jednak nie tylko w domu, ale także w przestrzeni publicznej: w przedszkolu, w szkole.

Kiedy inwazyjne (zdolne do zarażenia człowieka) jaja owsika dostaną się do przewodu pokarmowego, wylęgają się z nich larwy, które wędrują w głąb, do jelita grubego. Tam przez ok. 3 miesiące **dojrzewają**. Następnie zapłodnione samice przemieszczają się w stronę odbytu, wydostają się na zewnątrz ciała (zazwyczaj w nocy!) i składają w okolicach odbytu do 10 tysięcy, pokrytych lepką wydzieliną, jajeczek.

Skóra w tej okolicy zaczyna wówczas swędzieć, dziecko w trakcie snu bywa niespokojne, drapiąc się, gromadzi jajeczka pod paznokciami. Wystarczy, że maluch włoży do ust niedokładnie umyte ręce, i dochodzi do ponownego zarażenia. Jaja spadają także na prześcieradło, wewnętrzną stronę ubrania. Gdy śluz obeschnie, unoszą się wraz z kurzem i mogą być wdychane z powietrzem lub osiadają na okolicznych przedmiotach. Poza organizmem człowieka jaja owsika potrafią przeżyć do 20 dni, zachowując zdolność do zakażenia aż przez 3 tygodnie.